

Forslag

til

Lov om ændring i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Fremsat den 12. marts 1965 af *arbejdsministeren*.

§ 1.

I lov nr. 46 af 7. marts 1964 om Arbejdsmarkedets Tillægspension foretages følgende ændring:

I § 4, *stk. 1*, udgår litra b, og litreringen c-e ændres til b-d.

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. april 1965.

Stk. 2. Den får virkning fra tidspunktet for tillægspensionsordningens ikrafttræden,

jfr. §§ 39-41 i lov nr. 46 af 7. marts 1964 om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 3. Arbejdsministeren fastsætter regler om bidragsindbetaling for personer, der efter *stk. 2* anses som medlemmer af tillægspensionsordningen fra et tidspunkt, der ligger før lovens ikrafttræden. Det kan herved bestemmes, at arbejdsgiveren foreløbig skal betale det fulde bidrag for tiden indtil lovens ikrafttræden, og hvorledes han kan tilbageholde medlemmets del af dette bidrag ved senere lønudbetalinger.

Bemærkninger til lovforslaget.

Ved lovforslaget tilsigtes, at de tjenestemænd m. fl., som i kraft af bestemmelsen i § 4, *stk. 1 b*, i lov nr. 46 af 7. marts 1964 om Arbejdsmarkedets Tillægspension er undtaget fra medlemskab i Arbejdsmarkedets Tillægspension, optages i ordningen med virkning fra dennes ikrafttræden den 1. april 1964.

I den af Tillægspensionsudvalget af 1963 afgivne betænkning, der ligger til grund for loven om Arbejdsmarkedets Tillægspension, er det udtalt, at spørgsmålet om at tilpasse en tillægspension til tjenestemandspensionen rummer betydelige vanskeligheder af teknisk karakter, ikke mindst efter at spørgsmålet om at yde fuld folkepension til tjenestemændene ligeledes er blevet rejst. Udvalget henviste herved til, at finansministeren den 18. juni 1963 havde nedsat et udvalg med den opgave at overveje og nærmere belyse de problemer, som gennemførelsen af en almindelig folkepension efter de af folkepensionskommissionen angivne retnings-

Arbejdsmin. 1. kt. 19/80-25.

linjer ville rejse for statstjenestemændenes og statspensionisternes vedkommende, samt at opstille alternative tekniske muligheder for løsningen af disse problemer.

Under disse omstændigheder fandt tillægspensionsudvalget ikke uden videre at kunne medtage tjenestemændene under den foreslåede tillægspensionsordning, idet dette spørgsmål rettelig fandtes at måtte afgøres i sammenhæng med de allerede iværksatte overvejelser vedrørende den for tjenestemændene gældende pensionsordning og i øvrigt ved forhandlinger mellem finansministeren og de forhandlingsberettigede tjenestemandorganisationer.

Denne fremgangsmåde udelukkede efter udvalgets opfattelse ikke tjenestemandsgruppen fra på et senere tidspunkt at blive tilsluttet Arbejdsmarkedets Tillægspension, idet det samtidig var udvalgets opfattelse, at de rettigheder, som gælder for lønmodtagere, der opnår medlemskab ved tillægspensionsordningens etablering, også burde gælde

for tjenestemandgruppen ved en eventuel senere tilslutning.

Ved fremsættelsen i folketinget af forslaget til loven om Arbejdsmarkedets Tillægspension udtalte arbejdsministeren, at regeringen med Tillægspensionsudvalget af 1963 var enig i, at tjenestemændene ikke på forhånd kunne anses for udelukket fra deltagelse i tillægspensionsordningen, og at spørgsmålet herom måtte finde sin afgørelse i forbindelse med overvejelserne i det udvalg, som finansministeren havde nedsat med den opgave at overveje og nærmere belyse de problemer, som gennemførelsen af en almindelig folkepension vil rejse for statstjenestemændenes vedkommende. Arbejdsministeren gav i denne forbindelse udtryk for, at der, såfremt det ved disse overvejelser ikke lykkedes at finde frem til en tilfredsstillende løsning af tjenestemændenes særlige problemer, skulle være adgang for tjenestemændene til tilslutning til tillægspensionsordningen på de betingelser, der gælder for andre lønmodtagere, der fra lovens ikrafttræden omfattes af ordningen.

Af bemærkningerne til den omhandlede undtagelsesbestemmelse i forslaget til loven om Arbejdsmarkedets Tillægspension fremgår, at bestemmelsen foruden de egentlige statstjenestemænd også omfatter andre grupper, såsom folkekirkens tjenestemænd, folkeskolens lærere og kommunale tjenestemænd. Endvidere omfatter bestemmelsen f. eks. faste arbejdere og håndværkere ved statsbanerne, der i henhold til § 118 i lov nr. 5 af 7. juni 1958 om normering og klassificering af statstjenestemandstillinger er undergivet de for statens tjenestemænd gældende pensionsbestemmelser, samt de af lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd omfattede civile funktionærer, håndværkere og arbejdere samt de i lovens § 56, stk. 6, omhandlede militære tjenestemænd, der alle ligeledes har en pensionsordning, der stort set svarer til statstjenestemændenes. Endelig omfatter bestemmelsen de i statsunderstøttede virksomheder ansatte personer med pensionsret som tjenestemænd samt de i koncessionerede virksomheder ansatte, hvis pension ydes efter tilsvarende regler som for statens tjenestemænd. Bestemmelsen gælder også for elever, medhjælpere eller aspiranter til stillinger, hvor de ved afgang fra tjenesten har adgang til pension som ovenfor anført.

Den 18. juni 1963 nedsatte finansministeren et udvalg bestående af repræsentanter for statstjenestemændenes centralorganisationer, Danmarks lærerforening, finansministeriet og socialministeriet med den opgave at overveje og nærmere belyse de problemer, som gennemførelsen af en almindelig folkepension ville rejse for statstjenestemændenes

vedkommende, samt at opstille alternative tekniske muligheder for løsningen af disse problemer. Endvidere har det været forudsat, at også tjenestemændenes forhold til Arbejdsmarkedets Tillægspension blev gjort til genstand for overvejelser i udvalget.

Det af socialministeren den 21. januar 1964 nedsatte udvalg vedrørende en almindelig tillægspensionsordning skal derimod efter udvalgets kommissorium ikke behandle det sæt af problemer, der knytter sig til tjenestemændenes og dermed lige-stillede adgang til almindelig tillægspension.

Det af finansministeren nedsatte udvalg har den 23. december 1964 til finansministeren afgivet en udtalelse vedrørende spørgsmålet om tjenestemændenes optagelse i Arbejdsmarkedets Tillægspension. Det er i øvrigt pålagt udvalget at afgive sin endelige betænkning inden den 1. april 1965.

Det fremgår af udvalgets nævnte udtalelse, at udvalget har anset spørgsmålet om tjenestemænds adgang til almindelig folkepension og Arbejdsmarkedets Tillægspension for at være af en så omfattende og kompliceret karakter og for at have en sådan sammenhæng dels med problemer af lønmæssig karakter, dels med spørgsmål om ændringer i det reelle indhold af statstjenestemandens pensionsregler, at det ikke vil være muligt uden en videregående behandling af sagen, efter at udvalget har afgivet sin betænkning, at tage stilling til tjenestemændenes fremtidige efterlønmæssige status på længere sigt.

Der er videre peget på, at det beløb, som tjenestemandspension, folkepensionens mindstebeløb samt tillægspension samlet udgør for den enkelte tjenestemandspensionist i tiden indtil 1970, da der forudsættes at være tilvejebragt en definitiv afklaring på tjenestemændenes pensionsproblemer, ikke vil blive urimeligt stort set i forhold til den tilsvarende tjenestemandsløn. Yderligere har tjenestemændene fundet det rigtigst, at den forbedring, der er givet lønmodtagerne i almindelighed ved etablering af ATP-ordningen, gennemføres for tjenestemændene på tilsvarende vis og ikke gennem kompensation på anden vis — der i øvrigt på grund af fordelingsprincippet i ATP vanskeligt kunne tilrettelægges således, at den blev rimelig for ældre tjenestemænd.

Herefter har organisationsrepræsentanterne i udvalget stillet forslag om, at tjenestemændene med virkning fra 1. april 1964 henføres under Arbejdsmarkedets Tillægspension og således, at tjenestemændene mod indbetaling af dels normalt arbejdsgiverbidrag fra staten, dels normalt eget bidrag får adgang til at oppebære pension fra ATP på linje med andre lønmodtagere.

Det er i den nævnte udtalelse endvidere peget på,

at en gennemførelse af forslaget vil indebære en merudgift for statskassen på 172 kr. 80 øre årligt for hver tjenestemand, og at den samlede merudgift for statskassen for så vidt angår tjenestemænd og aspiranter i stat, folkeskole og folkekirke (med virkning fra 1. april 1964) vil udgøre godt 15 mill. kr. årligt, hvortil kommer en merudgift vedrørende de såkaldte tilskudsinstitutioner på 4-5 mill. kr. årligt. For tjenestemændene selv vil den årlige udgift blive 86 kr. 40 øre, også med tilbagevirkende kraft fra 1. april 1964.

Repræsentanter for statstjenestemændene og lærerne har derefter under en forhandling med finansministeren og arbejdsministeren udtalt, at det er disse tjenestemandsgruppers ønske, at tjenestemændene optages i ATP med virkning fra 1. april 1964, således som tjenestemændenes repræsentanter i det nævnte udvalg er gået ind for.

Såvel Fællesrådet for danske Tjenestemand- og Funktionærorganisationer som Landsorganisationen De samvirkende Fagforbund, Fællesrepræsentationen for danske Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger og Centralorganisationen for Telefonstanden i Danmark, har for så vidt angår tjenestemænd, der er medlemmer af de respektive organisationer, tilsluttet sig det af statstjenestemændenes og lærernes organisationer fremførte ønske om optagelse af tjenestemændene i ATP med virkning fra den 1. april 1964. Amtsrådsforeningen, Frederiksberg kommune og telefonselskaberne har ligeledes tilsluttet sig, at tjenestemandspersonalet inden for disse områder følger statstjenestemændene i det omhandlede spørgsmål. De øvrige kommunale organisationer samt Københavns og Gentofte kommuner har endnu ikke taget stilling til spørgsmålet.

Bestyrelsen for ATP har udtalt, at bestyrelsen, såfremt regeringen vil imødekomme statstjenestemændenes og lærernes ønsker om optagelse i ordningen under anvendelse af reglen i lovens § 6, må lægge vægt på, at de pågældende grupper og ATP principielt stilles, som om grupperne var indtrådt i Arbejdsmarkedets Tillægspension pr. 1. april 1964. Endvidere finder bestyrelsen det hensigtsmæssigt, at samme linje følges for så vidt angår de andre lønmodtagere, der efter loven om Arbejdsmarkedets Tillægspension § 4, stk. 1 b, er undtaget fra medlemskab i Arbejdsmarkedets Tillægspension.

På baggrund af, hvad der fremkom med hensyn

til tjenestemændene m. fl.s stilling til ATP såvel under behandlingen af spørgsmålet i tillægspensionsudvalget af 1963 som under behandlingen i folketinget af forslag til lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, må regeringen anse det for rigtigt at efterkomme tjenestemændenes nu tilkendegivne ønske om optagelse i Arbejdsmarkedets Tillægspension med virkning fra den 1. april 1964, således at tjenestemændene stilles lige med ordningens hidtidige medlemskreds.

Til de enkelte bestemmelser bemærkes:

Ad § 1.

Ved denne bestemmelse udgår bestemmelsen i loven om Arbejdsmarkedets Tillægspension om, at lønmodtagere, som ved afgang fra tjenesten har adgang til tjenestemand- eller tjenestemandslignende pension, er undtaget fra medlemskab i ordningen.

Ad § 2.

Ad stk. 2. Ved denne bestemmelse gives der optagelsen af tjenestemændene m. fl. i Arbejdsmarkedets Tillægspension virkning tilbage til ordningens ikrafttræden den 1. april 1964 i det omfang, tjenestemændene i øvrigt har opfyldt lovens almindelige betingelser for medlemskab. Det skal herved fremhæves, at ordningen i henhold til § 6 i loven om Arbejdsmarkedets Tillægspension giver særligt gunstige vilkår for lønmodtagere, der indtræder i ordningen inden et år efter dens ikrafttræden, d. v. s. inden den 1. april 1965.

Ad stk. 3. Loven om Arbejdsmarkedets Tillægspension indeholder i §§ 17, stk. 2, og 30, stk. 1, hjemmel for arbejdsministeren til at fastsætte regler for indberetning og indbetaling af bidrag. Disse bestemmelser vil efter denne lovs ikrafttræden også være gældende for tjenestemænd m. fl., der som følge af denne lov optages i ordningen, for så vidt angår opkrævningsperioder, der ligger efter lovens ikrafttræden. Det er derimod nødvendigt at skabe hjemmel for arbejdsministeren til efter forhandling med vedkommende fagminister og bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension at fastsætte regler om bidragsindbetalingen, herunder særligt om indbetalingen af medlemmernes andel af bidraget, for så vidt angår opkrævningsperioder, der helt eller delvis ligger før lovens ikrafttræden. Bestemmelsen tilsigter at skabe en sådan hjemmel.